

Simrishamns kommun

Allmän beskrivning

Simrishamns kommun ligger i Skånes sydöstra hörn. De öppna och svagt böljande odlingsbygderna i det sydöstsånska slättlandskapet övergår norrut i det östra backlandskapets mer kuperade och skogrika mellanbygder. I söder består berggrunden av sand- och kalksten, som överlagras av bördiga kalkhaltig morän. I norr finns urberg med mindre näringsrik morän och omfattande isälvsavlagringar. Kommunen har en lång kust mot Östersjön med både sandstrand, urbergsklippor och sandstenshällar i strandlinjen. Vattendragen är små och många. Slättåarna är i rätt hög grad påverkade av reglering och föroreningar, medan backlandskapets vattendrag ofta har en mycket hög vattenkvalitet och är relativt opåverkade. Till de värdefulla vattendragen i kommunen räknas Julebodaån (på gränsen till Kristianstads kommun), Verkeån, Klammersbäck, Rörums södra och norra å samt Tommarpsån som alla rinner i väst-östlig riktning för att mynna i Hanöbukten. I kommunen finns bara en större sjö, Gyllebosjön, men förekomsten av småvatten är ganska omfattande i backlandskapet. Slätten är till största delen uppodlad och har inte många naturområden kvar. De få återstående naturområdena har dock ett mycket rikt växt- och djurliv tack vare gynnsamma markförhållanden med kalkhaltig jord. Backlandskapet är mer omväxlande med en hel del bokskogar och naturbetesmarker. Den i Sverige mycket sällsynta sandstappen har sin huvudsakliga utbredning i den norra delen av backlandskapet. Flera för länet sällsynta arter, som till exempel hasselmus och långbensgroda har sin huvudsakliga utbredning i Simrishamns kommun. Havsmiljön längs kusten karaktäriseras av en öppen och exponerad kustlinje utan öar. Både rena sandstränder och steniga stränder förekommer. I norr och söder dominerar grunda, sandiga havsbottnar. Däremellan finns områden med klippor och stenbotten där makroalger växer på det hårda substratet. På dessa botten förekommer även blåmussla. Däremellan finns mindre sandbotten utan vegetation. Att kusten är så exponerad gör att sand och finare material på havsbotten ständigt flyttas om. Därför är det svårt för växtlighet att etablera sig här. På de steniga botten växer makroalger som utgör livsmiljö för en rad djurarter. Bland annat torsk och skrubbskädda förekommer i kommunens kustvatten. Ålgräs förekommer endast mycket sparsamt längs kusten. Större delen av kommunens havsområde är djupt, cirka 20–50 meter och största djup är cirka 70 meter. Här finns en hel del blåmusslor och övervintrande sjöfåglar.

Biologiskt särskilt värdefulla områden

Klass 1

SIM001 Mälarhusen

SIM002 Simris strandängar

SIM003 Bäckhalladalen

SIM004 Gyllebo

SIM005 Stenshuvud

SIM006 Vitemölla

SIM007 Ravlundafältet

SIM008 Kiviks marknadsplats

SIM009 Brösarps norra backar

Klass 2

SIM010 Mellby Käsk

SIM011 Kusten mellan Skillinge och Brantevik

SIM012 Vårhallarna

SIM013 Torups ängar och Bolen

SIM014 Rörums backar och Rörums södra å

SIM015 Impan

SIM016 Karlaby ängar

SIM017 Svinaberga

SIM018 Kusten mellan Baskemölla och Stenshuvud

SIM019 Äsperöd

SIM020 Maglehems ora

SIM021 Gislövs stjärna och Glimmingehallar

SIM022 Simrishamns kustnära havsområde

SIM023 Klammersbäck

SIM024 Brösarps södra backar

SIM025 Skansen och Simris norra strandängar

SIM001 Mälarhusen (klass 1)

Foto: Ann-Sofie Pellas / Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplade till strandnära dynmiljöer. Delar av området är avsatt som naturreservat. I det regionala naturvårdsprogrammet från 1996 var den bredare naturvårdsbedömningen klass 2 men samverkan med angränsande stora sandområde i Sandhammaren i Ystads kommun motiverar klass 1 ur biologiskt perspektiv.

Beskrivning

Sanddynområdena vid Mälarhusen och Sandhammaren har ursprungligen varit mer eller bundna av ekskog, så som det fortfarande är inom vissa delar av Sandhammaren. Efter skogsskövling uppstod en kraftig sandflykt på 1700-talet. Under 1800-talet band sanden i större delen av området med hjälp av tallplanteringar. Vid Mälarhusen har ett sanddynområde lämnats fritt från skog, där de mäktiga dynerna nödtorftigt binds av sandgräs och rishedsvegetation. Här finns en speciell flora och fauna knuten till dynlandskapet och mellanliggande fuktiga svackor. På sanddynerna växer tofsäxing som är en karaktärsart för sandstäpp och här finns även en rik förekomst av hedblomster. Den sällsynta svampen smaragdnävling som växer på öppna sandytor har en talrik förekomst i området.

Biotopvärden

Vandrande sanddyner, trädklädda sanddyner och sandstränder.

Artvärden

I området har påträffats en rad naturvårdsarter med ett 80-tal rödlistade arter sedan 1990 varav 20 är kärlväxter och evertebrater och resten fågelarter där flertalet är tillfälliga besökare. Bland de hotade arterna kan nämnas tofsäxing (EN), källgräs (VU), klittviol (VU), hedblomster (VU),

backsilja (VU), dyngrävare (EN), mjölfly (EN), svartstrimmigt gräsmott (VU), sandfältsljusbrott (VU) och dvärgskimmerspindel (VU).

Ekologiska samband

Del av större värdetrakt för sandmarker i GI:s planeringsunderlag, där Sandhammaren i Ystads kommun utgör den centrala delen. Limnisk spridningslänk mynnar i havet.

Förutsättningar för bevarande

Ingen ny bebyggelse bör tillåtas. Bibehållen vegetation på de öppna sanddynerna. Eventuellt aktiva åtgärder för att förhindra ytterligare spontan föryngring av tall, björk och al.

Status

- Södra delen ingår i naturreservat Mälarhusen (2003).
- I söder ingår Naturreservat Sandby backar (2013).
- Delar av området är landskapsbildsskyddsområde Östersjöns kust (1974).
- Kustremsan är av riksintresse för naturvården, Kustområdet Simrishamn-Nybrostrand (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn (2016).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2003. Bildande av naturreservat Mälarhusen.
- Länsstyrelsen Skåne. 2003. Fastställelse av skötselplan för naturreservat Mälarhusen.
- Länsstyrelsen Skåne. 2013. Bildande av naturreservatet Sandby backar.
- Länsstyrelsen Skåne. 2013. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Sandby backar.
- Länsstyrelsen Skåne. 2014. Fastställelse av skötselplan för utvidgad del av naturreservatet Sandby backar.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.

SIM002 Simris strandäng (klass 1)

Foto: Ann-Sofie Pellas/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Strandängar och rikkärr med höga biotop- och artvärden som har motiverat naturreservat och Natura 2000-område. I det regionala naturvårdsprogrammet från 1996 var klassningen också 1.

Beskrivning

Simris strandäng består av buskrika betesmarker med kalkstenshällar mot havet. Här finns inslag av torrängar, rikkärr, kalkfuktängar och havstrandängar. På Simris strandängar växer både tåliga havsstrandväxter och kräsna orkidéer. Strandråg och strandvial är några av de salttåliga växter du kan hitta i stråken av sand och klappersten närmast havet. I berghällarnas sprickor växer små härdiga arter som gulkämpar och gul fetknopp. Längre upp på land vidtar örtrika torrängar med brudbröd, solvända och blodnäva. Här har även stor sandlilja noterats tidigare. I de kalkrika kärren finns en exklusiv flora med bland annat majviva, slätterblomma och den mycket sällsynta orkidén gulyxne. Berghällarna i strandlinjen består av en hård sandsten. I hällarna finns stora, förstenade böljeslagsmärken som är över 500 miljoner år gamla. Böljeslagsmärken bildas även idag och kan studeras vid närmaste badstrand, där vågornas rörelser skapar ett randigt mönster i sanden närmast land, parallellt med stranden. På 1800-talet var Simris strandängar en helt öppen betesmark. Sedan dess har den delvis växt igen med buskar och träd. Rosenfink och törnskata förekommer i buskmarkerna.

Biotopvärden

Torrängar, rikkärr, kalkfuktängar och havstrandängar.

Artvärden

Ett stort antal naturvårdsarter varav 92 rödlistade arter har påträffats i området sedan 1990 vilket är mycket högt utifrån storleken. Bland dessa finns 17 kärlväxter, två mossor, sju insekter, två mollusker, en groda och 54 fågelarter. Bland de hotade arterna kan nämnas Strandpadda (NT), stor sandlilja (EN), plattsäv (VU), klittviol (VU) östersjöbryum (EN), strandtuss (CR), getingrovflugan (VU), ejder (VU) och grönfink (VU).

Ekologiska samband

Området ingår i ett viktigt spridningsstråk med gräsmarker längs kusten.

Förutsättningar för bevarande

Goda genom naturreservatet. Beteshävd är en förutsättning för att bevara områdets värden. Röjning av igenväxningsvegetation och bekämpning av vresros.

Status

- En del ingår i Natura 2000-område Simris strandängar SE0420129 (2004).
- En del ingår i naturreservat Simris strandängar (2005).
- Området är av riksintresse för naturvården, Kustområdet Simrishamn-Nybrostrand (2000).
- Stora delar är landskapsbildsskyddsområde, Östersjöns kust (1974).
- Kustremsan är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn (2016).
- Hela området är av riksintressen med geografiska bestämmelser, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus (1987).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).
- En del ingår i myrskyddsplanen, Simris strandängar (1994).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bildande av naturreservatet Simris strandängar.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Simris strandängar.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Simris strandängar SE0420129.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturvårdsverket. 1994. Myrskyddsplan för Sverige. Objekt del Kristianstads län.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.

- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.

SIM003 Bäckhalladalen (klass 1)

Foto: Maria Sandell/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Mycket höga biotop- och artvärden som har motiverat Natura 2000-område och naturreservat. Bedömningen i det regionala naturvårdsprogrammet från 1996 var också klass 1.

Beskrivning

Bäckhalladalen är ett mycket stort, till största delen välhävdad, och omväxlande gammalt utmarkslandskap med världsunika geomorfologiska landformer och en synnerligen artrik flora och fauna. Nordväst om Simrishamn finns ett större område, där sandstenen ligger ytligt eller går i dagen. Topografin är omväxlande med vattenfyllda sänkor, sprickdalar och mer plana områden. Vegetationen består till största delen av gräshed. Här finns buskage av en, slån, hagtorn och rosor, som på vissa ställen är täta. På ostslutningen lyser harriset intensivt under försommaren. I de centrala delarna finns björkskog och granplanteringar.

Bäckhalladalen är rik på småvatten, där bland annat lövgroda förekommer. Flera fornlämningar finns i området och över 250 kärlväxter har noterats. Här finns gräshed på tunn jordmån med inslag av hållmarker, men även några öppna kärr och fuktängar. I den norra delen finns stora arealer kalkfuktäng med bl.a. näbbstarr, majviva, småvänderot, tätört, gräsull och orkidéer. Området har en viktig förekomst av hasselmus. Området var utmark till Gladsax by i äldre tider och större delen betades under 1700-talet enligt äldre lantmäteriakter.

Biotopvärden

Torra hedar, enbuskmarker eller kalkgräsmarker med inslag av fuktängar, rikkärr, öppna svagt välvda mossar samt bok- och alskog.

Artvärden

Ett stort antal naturvårdsarter varav ett 100-tal rödlistade arter är noterade sedan 1990. Bland de rödlistade arterna finns 30 kärlväxter med bl.a ekorrsvingel (EN), källgräs (VU), backsippa (VU), mörk solvända (VU), sandnejlika (VU), slåttergubbe (VU) och småvänderot (VU). Nio rödlistade fjärilsarter är noterade, bland annat backvisslare (VU). Två snäckor är rapporterade, kärrpuppsnäcka (NT) och kalkkärrgrynsnäcka (NT). I området finns sandödlor (VU) och långbensgroda (NT). Fem fladdermusarter är noterade i området, bland annat sydpipistrell (VU). Kärnområde för hasselmus.

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för gräsmark i GI:s planeringsunderlag och har viktiga samband med andra torra busk- och gräsmarker längs kusten och även lokaler inåt land. Limnisk spridningslänk finns.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt hävd utan gödsling och återkommande röjningar.

Status

- I området ingår Natura 2000-område Bäckhalladalen SE0420130 (2004).
- Delar av Natura 2000-område Gladsaxhallar och Tobisviksheden SE0420206 (2004) ingår.).
- I området ingår Naturreservat Bäckhalladalen (2002).
- Området är av riksintresse för naturvärden, Kusten Stenshuvud-Vik-Simrishamn (2000).
- Området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Åhus-Simrishamn-Vik med Stenshuvud-Verkeån (2016).
- I sydost ingår området i vattenskyddsområde Tobisborg 1:1 (1974).
- I nordost ingår vattenskyddsområde Gladsax hallar 1:1 och Baskemölla 86:1 (1974).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2002. Beslut om bildande av naturreservatet Bäckhalladalen.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-området Bäckhalladalen.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Bevarandeplan för Natura 2000-området Gladsaxhallar och Tobisviksheden SE0420206.
- Länsstyrelsen Skåne. 2021. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Bäckhalladalen.

- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Nyström, P., Gustafsson, S & Stenberg, M. 2016. Flora- och faunainventeringar inom 4 Natura2000 områden - Underlag till val av lokaler för habitatförbättringar (action A2). Länsstyrelsen Skåne.
- Nyström, P & Stenberg, M. 2016. Herptilinventeringar inom 11 Natura-2000 områden - Status före åtgärdsarbetet (action A4). Länsstyrelsen Skåne.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.
- Stenberg, M., Nyström, P., Ekdahl, B & Hertonsso, P. 2021. Grodor ur ett skånskt perspektiv. Rapport 2021:27, Länsstyrelsen Skåne.

SIM004 Gyllebo (klass 1)

Foto: Jörgen Nilsson / Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har motiverat Natura 2000-område och naturreservat. Sjö med unika limnologiska förhållanden omgiven av mycket värdefulla ädellövskogar samt en av länets mest värdefulla naturbetesmarker. Även i det regionala naturvårdsprogrammet från 1996 var bedömningen klass 1. Gyllebosjön är utpekad som regionalt värdefullt vatten inom miljö kvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.

Beskrivning

Gyllebosjön är den största insjön på Österlen och tillhör Tommarpsåns vattensystem. Den är limnologiskt intressant och omges av omväxlande ängsskogar av bok och avenbok med inslag av andra ädla trädslag. Norr om sjön löper en markant ås, som fortsätter in i Tomelilla kommun. Fågellivet är rikt i skogarna, som också har en mycket rik flora med kalkgynnade arter. Betesmarken i söder är svagt kuperad och i dess centrala delar ligger ett av länets största och finaste kalkfuktängs- och extremrikkärrsområden. I rikkärret finns sannolikt länets största förekomst av orkidén brudsporre, men även andra arter som majnycklar loppstar och majviva. Berggrunden består av kambrisk sandsten och jordarterna domineras av sandigmoig morän. Bitvis förekommer även isälvsmaterial som morängrovlera och sand. På en udde i Gyllebosjön ligger Gyllebo slott. Området har en viktig förekomst av hasselmus.

Biotopvärden

Sjö, naturbetesmarker och strandmiljöer. Särskilt värdefullt är de stora naturbetesmarkerna med inslag av rikkärr och som har lång hävdkontinuitet.

Artvärden

Ett stort antal naturvårdsarter varav ett 90-tal rödlistade arter är noterade sedan 1990. Av dessa är 24 kärlväxter, bl.a. blågrönt mannagräs (VU), backsippa (VU), mörk solvända (VU) och småvänderot (VU), sex arter är lavar till exempel rosa lundlav (VU), fem arter är svampar till exempel Almsprängticka (VU) och prakttaggning (EN). Fem rödlistade arter är insekter och en är mollusken smal dammsnäcka (NT). Huvuddelen av de rödlistade arterna är fågelarter som är på tillfälligt besök. Tre fladdermusarter har rapporterats, bland annat sydpipistrell (VU). I området förekommer hasselmus.

Ekologiska samband

Området ingår i värdetrakt för gräsmarker i GI:s planeringsunderlag, med viktiga spridningssamband österut mot kusten och Rörums backar. Området ingår i sydöstra Skånes stora ädellövskog värdetrakt, med närliggande sammankopplade ädellövskogar. Gyllebosjön är limnisk värdetrakt med spridningslänk via Listarumsån till Tommarapaån.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan. Uppförande av ny bebyggelse bör inte medges i området. Den skogliga kontinuiteten bibehålls med bevarande av äldre och döda träd. Ingen negativ påverkan på sjöns hydrologi eller vattenkvalitet.

Status

- Sjön med närområde ingår i Natura 2000-område Gyllebosjön SE0420305 (2004).
- I söder ingår Natura 2000-område Gyllebo SE0420311 (2004).
- Stora delar ingår i naturreservat Gyllebo (2009).
- Hela området är av riksintresse för naturvärden, Kusten Stenshuvud-Vik-Simrishamn (2000).
- Nästan hela området omfattas av vattenskyddsområde Listarums grundvattentäkt (2008).

- Området är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärden inom miljö kvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- Strandskydd runt sjön (upp till 300 meter) och längs ån (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2009. Beslut om bildande av naturreservatet Gyllebo.
- Länsstyrelsen Skåne. 2009. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Gyllebo.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Bevarandeplan för Natura 2000-området Gyllebo SE0420311.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Gyllebosjön SE0420305.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Nilsson, N. 2012. Uppföljning av bok- och ekskog i Stenshuvuds nationalpark och Gyllebo naturreservat. Rapport 2014:30, Länsstyrelsen Skåne.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Sandsten, H. 2003. Vattenväxter i skånska sjöar - En jämförelse mellan 1970-talet och 2002. Rapport 2003:31, Länsstyrelsen Skåne.
- Sandsten, H. 2009. Vattenväxter i skånska sjöar - En sammanställning och bedömning av flytblads- och undervattensväxter. Rapport 2009:52, Länsstyrelsen Skåne.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.
- VISS. 2022. Gyllebosjö. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

SIM005 Stenshuvud (klass 1)

Foto: Carina Zätterström/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Mycket höga biotop- och artvärden som har motiverat nationalpark, naturreservat och Natura 2000-område. Rörums norra å är utpekad som regionalt värdefullt vatten inom miljö kvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag. Området hade klass 1 även i det förra regionala naturvårdsprogrammet från 1996.

Beskrivning

Det mäktiga berget Stenshuvud utgör ett mycket markant inslag längs kusten. Huvudet reser sig 97 meter över havet och bjuder på en fantastisk utsikt över landskapet och Hanöbukten. Väster om huvudet höjer sig landskapet kraftigt. Sluttningarna är klädda med bok, avenbok och ekskog, som har en rik flora och fauna. Söderut breder betesmarker ut sig med sandhed närmast havet och hagmarker inåt land. Närmare huvudet finns kalkfuktängar med en mycket rik flora. Väster därom ligger ett alkärr med väl utvecklade socklar, där man bland annat kan träffa på långbensgroda. Stenshuvud är mycket artrikt och hyser en rad sällsynta växter och djur. Bland dessa kan nämnas hasselmus, lövgroda, hasselnok, mullvadssyrsa och sandödla samt stor sandlilja, glansbräken och svartbräken. Artrikedomen beror på att det finns många utvecklingsstadier mellan skog och öppna betesmarker. Inte minst bidrar brynen av lövbuskar i olika successionsstadier bidrar till artrikedomen. I de övre delarna av nationalparken finns ädellövskog och betesmarker med en rik fauna och flora. Ek och hassel dominerar med inslag av andra ädellövträd. Vid Tångdala finns ädellövskog i anslutning till Rörums norra å. Avenbok, ek och hassel är vanliga och på fuktigare partier växer ask och al.

Biotopvärden

En mosaik av olika biotoper förekommer i området med allt från vegetationsklädda havsklippor, vandrande sanddyner, till torra hedar och äldre naturlig ädellövskog. Mer information finns i bevarandeplanen för Natura 2000-området och skötselplanen för nationalparken.

Artvärden

Ett mycket stort antal naturvårdsarter och över 280 rödlistade arter är noterade från området sedan 1990. Av dessa är 69 kärlväxter, bl.a. stor sandlilja (EN), borstsäv (EN), tofsäxing (EN), ekorrsvingel (EN), dvärgjohannesört (EN), slickmaskros (EN). Två rödlistade arter är mossor bl.a. ägghättemossa (EN), tio arter är lavar t.ex. klippzonlav (EN), skrift-skärelav (EN), askvårtlav (EN) och örtlav (EN). 47 rödlistade arter är svampar till exempel piggfjällskivling (EN), skivsopp (EN) och hartsticka (EN). 67 rödlistade arter är insekter bl.a. månhornsbagge (VU), getingrovfluga (VU), kartväddsknölfly (VU), brunt timjansmott (VU) och fläckig myrlejonslända (VU). Här finns också den mycket sällsynta tapetserarspindeln (VU). Fågelarter med många observationer är ejder (EN), alfågel (NT), kentsk tärna (NT), mindre hackspett (NT), sommargylling (EN) och fältpiplärka (EN). Här finns två observationer av hasselsnok (VU) under 30 år vilket är de enda i modern tid i Skåne samt många noteringar av sandödla (VU) och långbensgroda (NT). Tre rödlistade fladdermössarter har noterats.

Ekologiska samband

Området ingår i en större värdetrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. Gräsmarkerna har spridningssamband främst inom området, men närliggande större värdetrakter för gräsmark finns i norr och sydväst. I området finns limniska värdetrakter och spridningslänkar t.ex. Rörums norra å.

Förutsättningar för bevarande

Nationalparken och naturreservaten ger goda förutsättningar för bevarande. Bevarande av gamla träd och död ved. Fortsatt beteshävd av öppna marker. Störning av markskiktet på sandiga marker för att gynna sandlevande arter.

Status

- Stora delar av området tillhör Stenshuvud Nationalpark (1986).
- I söder ingår delar i Naturreservat Stenshuvud (2003).
- I väster ingår Västra Stenshuvud (2017).
- Naturreservatet Svabesholm (2002) ingår.
- Stora delar ingår i Natura 2000-område Stenshuvud SE0430134 (2004).
- Natura 2000-område Svabesholm SE0420135 (2004) ingår.
- I söder finns ett skogligt biotopskyddsområde, 2005:501.
- Nästan hela området är av riksintresse för naturvård Kuststräckan Stenshuvud-Vik-Simrishamn (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Åhus-Simrishamn-Vik med Stenshuvud-Verkeån (2016).

- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus (1987).
- Utanför nationalparken är det landskapsbildsskyddsområde, Östersjöns kust (1974).
- Rörums norra å är utpekad som regionalt värdefullt vatten inom miljö kvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- Strandskydd längs Rörums norra å utanför nationalparken (upp till 100 meter).

Referenser

- Andersson, B. 2017. Fågelinventering Stenshuvud 2017. Rapport 2017:15, Länsstyrelsen Skåne.
- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2006. Fiskar och fiske i nio Österlenår. Österlens vattenvårdsförbund.
- Ekologgruppen i Landskrona. 2017. Bottenfauna i Österlenår 2017. Österlens vattenråd.
- Ekologgruppen i Landskrona. 2018. Bottenfauna i Österlenår 2018. Österlens vattenråd.
- Gärdenfors, U. 2001. Landmollusker på Stenshuvud - En inventering av arterna på 1990-talet och i jämförelse med 1820-1950. Meddelande nr 2001:13, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2002. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Svabesholm.
- Länsstyrelsen Skåne. 2017. Beslut om bildande av naturreservatet Västra Stenshuvud. Bilaga 3 skötselplan.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Stenshuvud SE0420134.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Svabesholm SE0420135.
- Länsstyrelsen Skåne. 2019. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Stenshuvud.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Molander, M. 2010. Inventering av dyngbaggar som omfattas av åtgärdsprogram i östra Skåne 2009. Länsstyrelsen Skåne.
- Naturvårdsverket. 2004. Skötselplan för Stenshuvud nationalpark.
- Nilsson, J. 2012. Uppföljning av bok- och ekskog i Stenshuvuds nationalpark och Gyllebo naturreservat. Rapport 2014:30, Länsstyrelsen Skåne. Olofsson, P. 2017. Tillståndet för fåltiplärka i Skåne och Halland under 2017. Rapport 2017:32, Länsstyrelsen Skåne.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.

- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.
- Sveriges riksdag. 1986. Beslut om bildande av nationalparken Stenshuvud 1986-04-30.
- VISS. 2022. Rörums Norra å. MS_CD: WA73619376 RSTID: 61695821399600. VattenInformationssystem Sverige hemsida.
- Wiktelius, S. 1998. Dynglevande skalbaggar (Coleoptera: Scarabaeidae) i skyddsvärda naturbetesmarker - en inventering. Entomologisk tidskrift 119 (2): 111-116.

SIM006 Vitemölla (klass 1)

Foto: Maria Sandell/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Mycket höga biotop- och artvärden som har motiverat Natura 2000-område och naturreservat. Ett av landets största sandstäppområden med en mycket artrik och skyddsvärd flora. Området hade klass 1 också i det förra regionala naturvårdsprogrammet från 1996.

Beskrivning

Norr om Vitemölla finns branta strandbackar med en mycket rik flora. Stranden är en öppen sandkust med aktiva strandprocesser, rörliga åmynningar och dyner. Innanför höjer sig backarna med sandfält, som är mäktiga glaciala avlagringar på främst kalkberggrund. Området har stor betydelse för tolkningen av inlandsisens avsmältning från Skåne. Sandstäppens utbredning i Norden är begränsad till några få sandfält i östra Skåne. Vitemölla strandbackar är en av de mest typiska sandfältslokalerna och dessutom en av de största i landet. Den höga kalkhalten i marken tillsammans med det torra klimatet gynnar utvecklingen av ett tofsäxingssamhälle eller sandstäpp. På sandstämpan växer typiska arter som stor sandlilja, sandnejlika och sandvedel. Här

förekommer också borsttåtelhed och ängshavresamhällen på mindre kalkrikt underlag. Längst i norr ligger Lindgrens backar med Öradekars-ängen på en plåtå av isälvsavlagringar, som i öster stupar brant mot havet cirka 150 meter innanför strandlinjen. Betesmarkerna är öppna med enstaka solitärer och dungar av tall samt hagtorn, nypon och slån. På den branta sluttningen vid Lindgrens länga i väster är buskskiktet tätare. Lindgrens länga är en äldre byggnad i korsvirke, som idag inrymmer ett lokalt museum.

Biotopvärden

Permanent sanddyner, gräsmarkssanddyner, torra hedar, sandstäpp, kalkgräsmarker, fuktängar med blåttåtel eller starr.

Artvärden

Ett stort antal naturvårdsarter med över 200 rödlistade arter är påträffade sedan 1990. Av dessa är 47 kärlväxter t.ex. rutlåsbräken (VU), ålgräs (VU), stor sandlilja (EN), sandnejlika (VU), borstsäv (EN), lundäxing (EN), tofsäxing (EN) och sandvedel (EN), tre arter är lavar t.ex. grå ladlav (CR) och sydlig ladlav (EN), elva arter är svampar t.ex. stor diskkröksvamp (EN), fransig stjälskröksvamp (EN), grå stjälskröksvamp (EN) och naveljordstjärna (EN). 63 rödlistade arter är insekter t.ex. fyrfläckig dyngbagge (EN), mörk dyngräskinnbagge (EN), sandgeting (EN), sandnejlikegallmal (EN), vitaktig strimmätare (EN) och mjölfly (EN). Här finns även ett högt antal noteringar för rödlistade fåglar som gravand (NT), bläsand (VU), kentsk tärna (NT), backsvala (VU) och fältpiplärka (EN).

Ekologiska samband

Viktigt kärnområde inom värdetrakt för sandmarker och gräsmarker, med spridningssamband till andra områden i omgivningen, bland annat Ravlundafältet i norr, Brösarps backar i väster och Kiviks marknadsplats i söder. Området har dessutom stora arealer sandstäpp som också har spridningssamband med andra sandstappslokaler längs kusten. Verkeån och Klammersbäck är limniska spridningslänkar och värdetrakter i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt reglerad beteshävd utan kvävegödsling och fortsatt markstörning för att gynna sandmarkernas arter. Ett sent betespåsläpp gynnar blomningen och därmed även insektslivet.

Status

- Området ingår i Natura 2000-område Verkeåns dalgång SE0420075 (2004).
- Området ingår i naturreservatet Haväng och Vitemölla strandbackar (2013).
- Området är av riksintresse för naturvärden, Verkeån med dalgång (2000).
- Området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Åhus-Simrishamn-Vik med Stenshuvud-Verkeån (2016).
- Området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus (1987).
- Stora delar ingår i Vitemölla strövområde.
- Strandskydd längs havet strandlinje (upp till 300 meter) och 100 meter vid ån.

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2006. Fiskar och fiske i nio Österlenår. Österlens vattenvårdsförbund.
- Hansson, S-Å & Jeppson, M. 2005. Gasteromyceter i östra Skånes sandstappsområden - en sammanfattning av elva års inventeringsarbete. Svensk Mykologisk Tidskrift 26 (2): 61–83.
- Ivarsson, S. 2018. Slaget om tallungen: om informationen och kommunikationens betydelse i utvecklingen av Haväng och Vitemölla strandbackars naturreservat, 2011–2018. Kandidatuppsats, Högskolan i Kristianstad.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-området Verkeåns dalgång SE0420075.
- Länsstyrelsen Skåne. 2013. Beslut om bildande av naturreservatet Haväng och Vitemölla strandbackar.
- Länsstyrelsen Skåne. 2013. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Haväng och Vitemölla strandbackar.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Molander, M. 2010. Inventering av dyngbaggar som omfattas av åtgärdsprogram i östra Skåne 2009. Länsstyrelsen Skåne.
- Olofsson, P. 2017. Tillståndet för fältpiplärka i Skåne och Halland under 2017. Rapport 2017:32, Länsstyrelsen Skåne.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Persson, L. 2017. Skyddsvärda kärlväxter i Haväng och Vitemölla strandbackar – utbredning, hot och skötsel. Kandidatuppsats, Högskolan i Halmstad.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.
- Sjöholm, C. 2011. Det var en gång en stäpp - Skalbaggar på en sandmark vid Vitemölla.
- Sjöholm, C. 2016. Insektsfaunan på restaurerade sandmarker på skånska östkusten. En inventering utförd under 2016.
- VISS. 2022. Klammersbäck. MS_CD: WA14239288 VISS EU_CD: NW617647-139740. VattenInformationssystem Sverige hemsida.
- VISS. 2022. Verkaån. MS_CD: WA82206081 VISS EU_CD: SE617710-138599. VattenInformationssystem Sverige hemsida.

SIM007 Ravlundafältet (klass 1)

Foto: Joel Jansson / Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Mycket höga biotop- och artvärden som har motiverat Natura 2000-område. Områdets storlek och artvärden bidrar till den högsta klassningen.

Beskrivning

Stort område med hedvegetation, äldre bokskogar och många fornlämningar samt vattendrag med höga biologiska värden i Julebodaån i norr. Området har också stora geomorfologiska värden. En stor del av området är Natura 2000-område. Den största delen av detta område är idag pansarskjutfält. En mindre del av området är skyddat som naturreservat. Närmast stranden finns mycket stora hedmarker och inåt land stora bokskogar. Floran är rik och särpräglad på sandhedarna med arter som tofsäxing, sandtimotej, stor sandlilja och sandnejlika. Området utgör en mycket viktig rastplats och övervintringslokal för rovfåglar, vidare med flera. Geologin i området är tämligen komplicerad. Markytans former beror både på berggrundens utseende och på de stora glaciala sediment som finns här. Jordlagret utgörs till största delen av issjösediment, som i de kustnära delarna är mäktiga. Mindre inslag av morän förekommer och även områden med flygsand. Närmast havet finns en strandklint och inåt land höjer sig landskapet i avsatser med stora plataer. Området hävdas genom extensivt bete. Den militära verksamheten leder också till markslitage som ger upphov till sandblottor vilket har en positiv inverkan på vegetationen. Förhållandena torde ha varit likartade under en lång tid, vilket kan anas genom Linnés beskrivning av området i hans skånska resa 1749.

Förhållandet mellan skog och öppen mark har inte förändrats nämnvärt sedan början på 1800-talet, vilket kan utläsas av skånska rekognoseringskartan från 1812–20 och 1934 års ekonomiska karta. I slutet av 1930-talet bedrevs här fortfarande ett extensivt jordbruk med råg, potatis eller

vårsäd, som följdes av träda i några år. I början av 1900-talet planterades tall på en hel del av markerna, men merparten av dessa planteringar avverkades till stor del, när militären tog över området.

Biotopvärden

Stor variation på olika biotoper med sandbankar, sanddynor, torra hedar, sandstäpp, artrika torra-friska låglandsgräsmarker, högörtängar, bokskog av fryletyp, bokskog av örtrik typ och alluviala skogar som tidvis översvämmas.

Artvärden

Ett stort antal naturvårdsarter varav 320 rödlistade arter är noterade från området sedan 1990. Av dessa är 48 kärlväxter t.ex. stor sandlilja (EN), huvudtåg (EN), borstsäv (EN), sandvedel (EN), dvärgjohannesört (EN) och sommarfibbla (NT), två arter är lavar och nio är svampar, bland annat stor diskroksvamp (EN) och naveljordstjärna (EN). Hela 171 rödlistade arter är insekter och området är landets viktigaste för vildbin och dynglevande skalbaggar. Här finns till exempel fyrfläckig dyngbagge (EN), ribbdyngbagge (EN), mörk dyngrässkinnbagge (EN), stäppsandbi (EN), klocksolbi (EN), azurguldstekel (CR), grönfläckig vitfjäril (EN) och linjesprötat timjanfjädermott (EN). Av fågelarterna har många observationer gjorts av smådopping (NT), alfågel (NT), storspov (EN), kentsk tärna (NT), sommargylling (EN) och fältpiplärka (EN). Här finns även rapporter om bl.a. sandödlor (VU), strandpadda (NT) och långbensgroda (NT) samt nordfladderemus (NT).

Ekologiska samband

Ett av landets viktigaste kärnområden för sandmarker. Området ingår i värdetrakt för ädellövskog, sandmark och gräsmark, med viktiga spridningssamband till angränsande sand- och gräsmarksområden. Knäbäcken, Verkeån och Julebodaån är limniska spridningslänkar och de två senare även värdetrakter i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt markstörning och markomrörning för att skapa förutsättningar för sandlevande arter. Fortsatt betesdrift för att hålla området öppet och bevarande av den skogligen kontinuiteten med gamla och döda träd. Ingen täktverksamhet eller annan exploatering bör ske i området. Öppna landskapspartier bibehålls öppna.

Status

- Stora delar ingår i Natura 2000-område Ravlunda skjutfält SE0420240 (2004).
- Södra delen ingår i Natura 2000-område Verkeåns dalgång, SE0420075 (2004).
- Södra delen ingår i naturreservatet Verkeån, delområde 1.
- Hela området är av riksintresse för naturvärden, Verkeån med dalgång (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Åhus-Simrishamn-Vik med Stenshuvud-Verkeån (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus (1987).
- Strandskydd längs havets strandlinje (upp till 300 meter) och 100 meter vid ån.

Referenser

- Andersson, S. 2020. Diversitet av amfibier och förhållandet mellan gruppens reproduktiva framgång och evertebrater knutna till dammar. Högskolan i Halmstad.
- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2006. Fiskar och fiske i nio Österlenåar. Österlens vattenvårdsförbund.
- Hansson, S-Å & Jeppson, M. 2005. Gasteromyceter i östra Skånes sandstäppsområden - en sammanfattning av elva års inventeringsarbete. Svensk Mykologisk Tidskrift 26 (2): 61–83.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1985. Fastställande av skötselplan för Verkeåns naturreservat, delområde 1.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2004. Ändring av skötselplan för naturreservatet Verkeån, delområde 1.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-området Verkeåns dalgång SE0420075.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Ravlunda skjutfält SE0420240
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Molander, M. 2010. Inventering av dyngbaggar som omfattas av åtgärdsprogram i östra Skåne 2009. Länsstyrelsen Skåne.
- Nyström, P & Stenberg, M. 2016. Herptilinventeringar inom 11 Natura-2000 områden - Status före åtgärdsarbetet (action A4). Länsstyrelsen Skåne.
- Nyström, P., Gustafsson, S & Stenberg, M. 2016. Flora- och faunainventeringar inom 4 Natura2000 områden - Underlag till val av lokaler för habitatförbättringar (action A2). Länsstyrelsen Skåne.
- Olofsson, P. 2017. Tillståndet för fältpiplärka i Skåne och Halland under 2017. Rapport 2017:32, Länsstyrelsen Skåne.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.
- Stenberg, M., Nyström, P., Ekdahl, B & Hertonsen, P. 2021. Grodor ur ett skånskt perspektiv. Rapport 2021:27, Länsstyrelsen Skåne.
- VISS. 2022. Verkeån & Julebodaån. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

SIM008 Kiviks marknadsplats (klass 1)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Mycket höga biotop- och artvärden som har motiverat utpekande som Natura 2000-område. Även i naturvårdsprogram 1996 var den breda naturvärdesbedömningen klass 1.

Beskrivning

Sandhedar med kalkhaltig jordmån som har skapat förutsättningar för en mycket artrik flora. Området är ohävdad, och det enda betydande slitaget är under ett par marknadsdagar i juli varje år då tusentals besökare flockas, vilket ger en viss omrörning i ytskiktet. Markstörningen gynnar de sandlevande arterna i området. På Marknadsplatsen finns den mycket ovanliga naturtypen sandstäpp med rik förekomst av sandlilja och sandvedel, vilket ger området ett mycket högt bevarandevärde med en mycket skyddsvärd flora och fauna. Marknadsplatsen har ungefär samma sammansättning som det närliggande naturreservatet Haväng och Vitemölla strandbackar, men har mindre koncentrerad vegetation än vad naturreservatet har. Åtgärder har gjorts inom SandLife för att restaurera sandstämpan inom området. I den södra halvan av området finns också en fuktigare sänka som går i väst-östlig riktning.

Biotopvärden

Omfattande sandmarker med sandstäpp och olika torrängsmiljöer samt strandvegetation.

Artvärden

Många naturvårdsarter med närmare 100 rödlistade arter är noterade sedan 1990. 20 arter är kärlväxter t.ex. stor sandlilja (EN), sandnejlika (VU), borstsäv (EN), tofsäxing (EN) och sandvedel (EN), tre arter är svampar, däribland stäppjordstjärna (VU), 18 arter är insekter t.ex. solguldstekel (VU), sandgeting (EN), sandnejlikegallmal (EN), vitaktig strimmätare (EN),

mjölfly (EN), sandsnedbandsvecklare (VU) och större vitbandsvecklare (VU). Bland fågelarterna kan backsvala (NT) och svarthakad buskskvätta (NT) nämnas.

Ekologiska samband

Viktigt kärnområde för sandmarker. Området ingår i värdetrakt för sandmarker och gräsmarker i GI:s planeringsunderlag, med spridningssamband norrut till Vitemölla och Ravlundafältet.

Förutsättningar för bevarande

Ökat slitage och någon form av hävd för att hindra igenväxning och skapa sandblottor.

Status

- Området ingår i Natura 2000-området Marknadsplatsen SE0420077 (2004).
- Hela området är landskapsbildsskyddsområde, Östersjöns kust (1974).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Åhus-Simrishamn-Vik med Stenshuvud-Verkeån (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus (1987).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Bevarandeplan för Natura 2000-området Marknadsplatsen SE0420077.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olofsson, P. 2017. Tillståndet för fältpiplärka i Skåne och Halland under 2017. Rapport 2017:32, Länsstyrelsen Skåne.
- Sand Life [LIFE11 NAT/SE/00849]. After Life skötselplan - Restaurering av sandiga habitat södra Sverige.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.
- Strand, L & Olsson, P Å. 2013. Sandnejlikegallmal *Caryocolum schleichi* ssp. *Arenariella* en hotad fjäril med hotad värdväxt på en hotad biotop. Entomologisk Tidskrift 134 (4): 223-227.

SIM009 Brösarps norra backar (klass 1)

Foto: Patrik Celanders / Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga habitat- och artvärden som har motiverat Natura 2000-område och naturreservat. Samverkan med det större området i Tomelilla kommun motiverar klass 1. Området bedömdes som klass 1 även i det regionala naturvårdsprogrammet från 1996.

Beskrivning

En mindre del av Brösarps norra backar ligger i Simrishamns kommun med huvudparten i Tomelilla kommun. I området finns torra naturbetesmarker med inslag av sandstappsvegetation med arter som tofsäxing, sandnejlika och hedblomster. Se vidare i Tomelilla kommun.

Biotopvärden

Unika torra naturbetesmarker med många sällsynta vegetationstyper, t.ex. sandstapp.

Artvärden

Inom delområdet finns ett mycket stort antal naturvårdsarter varav 59 rödlistade arter rapporterade sedan 1990. I hela området (inkl. Tomelilla-delen) återfinns över 140 rödlistade arter. Bland de hotade arterna kan nämnas stor sandlilja (EN), tofsäxing (EN), dvärgjohannesört (EN), stor diskkröksvamp (EN), mörk stjälskröksvamp (EN), platt frölöpare (EN), daggborre (EN), fältpiplärka (EN) och sandödlan (VU).

Ekologiska samband

Området ingår i större värdestrakt för gräsmark och sandmark i GI:s planeringsunderlag, med tydliga spridningssamband längs Verkeån och till Drakamöllan och Ravlundafältet.

Förutsättningar för bevarande

Goda genom naturreservatet. Fortsatt beteshävd och markstörning för att skapa sandblottor.

Status

- Hela området ingår i Natura 2000-område Verkeåns dalgång SE0420075 (2004).
- Hela området tillhör naturreservatet Verkeån, delområde 1 (1975).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Verkeån med dalgång (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Åhus-Simrishamn-Vik med Stenshuvud-Verkeån (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Hansson, S-Å & Jeppson, M. 2005. Gasteromyceter i östra Skånes sandstäppsområden - en sammanfattning av elva års inventeringsarbete. Svensk Mykologisk Tidskrift 26 (2): 61–83.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1985. Fastställande av skötselplan för Verkeåns naturreservat, delområde 1.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2004. Ändring av skötselplan för naturreservatet Verkeån, delområde 1.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-området Verkeåns dalgång SE0420075.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olofsson, P. 2017. Tillståndet för fältpiplärka i Skåne och Halland under 2017. Rapport 2017:32, Länsstyrelsen Skåne.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.

SIM010 Mellby käsk (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden med många värdekärnor för trädmiljöer. Området hade klass 2 även i det regionala naturvårdsprogrammet från 1996.

Beskrivning

Igenvuxen betesmark med främst bok- och avenbokskog med inslag av många olika lövträd. Området är relativt flackt och blockrikt med alsumpskog i svackorna och kring bäckdråg. Riktigt gamla träd saknas men förekomsten av död ved ökar succesivt. I naturreservatet Åkarp är terrängen kuperad och består av gammal skog, igenväxande fäladsmark och stenmursomgärdade gamla åkrar. Här finner man en omväxlande natur med sin högsta punkt på hela 150 meter över havet. I buskmarkerna trivs hasselmusen och här vistas även kronhjort. I fuktiga delar av området finns bl.a. lövgroda och långbensgroda.

Biotopvärden

Varierande landskap med torra hedar, lövsumpskog, bokskog av fryletyp, bokskog av örtrik typ, alluviala lövsumpskogar som tidvis är översvämmade.

Artvärden

Ett 60-tal rödlistade arter har noterats i området sedan 1990. Här finns bl.a. hålnunneört (NT), mörk dunört (NT) och skogsveronika (NT), rosa lundlav (VU), savlundlav (EN), klosterlav (VU), oxtungssvamp (NT), koralltaggsvamp (NT), mindre ekbock (NT), sexfläckig bastardsvärmare (NT), långbensgroda (NT), entita (NT) och grönsångare (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värdetrakt för ädellövsskog, med spridningssamband till bland annat Stenshuvuds ädellövskogar. Delar av området ingår i värdetrakt för betesmarker i GI:s planeringsunderlag. I området finns flera limniska spridningslänkar, bland annat Rörums södra å och Rörums norra å.

Förutsättningar för bevarande

Bevara äldre träd, död ved och variation i struktur och sammansättning av trädslag. Ingen negativ påverkan på vattenkemi, morfologi och hydrologi.

Status

- I norr ingår naturreservatet Åkarp (2018).
- Liten del i öst är Landskapsbildsskyddsområde, Östersjöns kust (1974).
- Liten del är av riksintresse för naturvården, Kusten Stenshuvud-Vik-Simrishamn (2000).
- Det finns flera skogliga biotopskyddsområden i området.
- Flera naturvårdsavtal har tecknats i området.
- Strandskydd (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2006. Fiskar och fiske i nio Österlenåar. Österlens vattenvårdsförbund.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bildandet av naturreservatet Åkarp i Simrishamns kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.
- VISS. 2022. Rörums södra å & Rörums norra å. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

SIM011 Kusten mellan Skillinge och Brantevik (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har motiverat Natura 2000-område och naturreservat. Den bredare naturvårdsbedömningen i det regionala naturvårdsprogrammet från 1996 var också klass 2.

Beskrivning

Ett stort kustavsnitt med höga natur- och kulturmiljövärden. De välbevarade strandängarna har lång kontinuitet som betesmark och här växer bl.a. backsippa, axveronika, trift och olika fetknoppar. Strandängarna, liksom de många fornlämningarna, visar på ett växelspel mellan människa och natur under flera tusen år. Tre äldre fiskelägen finns inom området, vilka har vuxit fram tack vare de goda fiskemöjligheterna i havet. Kuststräckan norr om Skillinge utgörs av ett beteslandskap med många gravanläggningar från yngre stenålder, brons- och järnålder. Vid kusten går berggrunden i dagen på flera ställen och de geologiska värdena är stora. Vid Gislövshammar finns spår efter kvarnstensbrytning, som var särskilt omfattande vid slutet av 1800-talet. Söder om Brantevik finns strandnära hållkar som nyttjas av lekande grönläckig padda. Även lövgroda finns i området.

Biotopvärden

Torra hedar, artrika torra-friska låglandsgräsmarker och fuktängar.

Artvärden

Ett stort antal naturvårdsarter varav ett 120-tal rödlistade arter är påträffade sedan 1990. Bland dessa kan nämnas de hotade arterna backsippa (VU), backtimjan (NT), väggört (VU), vit kattost

(VU), källfräne (VU), kustbryum (EN), humlepälsbi (EN), backvisslare (VU), grönfläckig padda (VU), tofsvipa (VU), stare (VU) och kornsparv (EN).

Ekologiska samband

Gräsmarkerna har spridningssamband längs kusten norrut och åt väst vid Gislövs stjärna och Glimmingehallar i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt och intensifierad hävd av strandängarna. Ny bebyggelse bör tillåtas restriktivt och anpassas till befintlig bebyggelse. Landskapet bibehålls öppet.

Status

- Området är av riksintresse för naturvården, Kustområdet Simrishamn-Nybrostrand (2000).
- Området är landskapsbildsskyddsområde, Östersjöns kust (1974).
- Stora delar är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn (2016).
- Hela området är av riksintressen med geografiska bestämmelser, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus (1987).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.

SIM012 Vårhallarna (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden längs kusten med strandmiljöer, sandhedar och buskrika gräsmarker. Delar av området är utpekade som Natura 2000-område. Bedömningen var klass 2 även i det förra regionala naturvårdsprogrammet från 1996.

Beskrivning

Söder om Vårhallarna finns sandfält med en speciell flora och fauna. I sanden lever en evertebratfauna som anses unik. Vid Vårhallarna övergår sandstranden i sandstens kust. På den klippiga kusten finns iögonfallande formationer med uppresta sandstenslager och branta klippväggar som fläckvis överlagras av sand. Här förekommer underkambrisk fossil, böljeslagsmärken i stenarna och spår av artesiska fenomen från kambrisk tid. Norr om Vårhallarna övergår landskapet i naturbetesmarker med en varierande grad av igenväxning. Strax söder om Baskemölla ligger ett mindre rikkärr som är artrikt och hyser flera hävdgynnade arter som visar på en lång hävdkontinuitet. Områdets omväxlande karaktär med sten- och klippstränder, hållkar, öppna sanddyner, sandiga betesmarker och rikkärr skapar förutsättningar för en stor biologisk mångfald. På de torra och sandiga markerna växer bl.a. sandnejlika, backsippa, hedblomster, klittviol och axveronika. I rikkärret finner man arter som majviva, tätört, slätterblomma och ängsstarr. I de buskrika delarna av området förekommer törnskata och rosenfink, men även hasselmus har en viktig förekomst i området. Fältpiplärka häckade senast 2017 i området. Strandpadda leker i hållkaren. Området är lättillgängligt och välbesökt. Udden längst ner i söder, vid Simrishamns ålabodsrev är populärt bland fågelskådare.

Biotopvärden

Vegetationsklädda havsklippor, sanddyner, torra hedar, fuktängar med blåttåtel eller starr, rikkärr, låglandsgräsmarker.

Artvärden

Ett stort antal naturvårdsarter varav över 120 rödlistade arter är påträffade sedan 1990. Av dessa är 23 kärlväxter, bl.a. ekorrsvingel (VU), backsippa (VU), smal käringtand (VU), klittviol (VU), sandnejlika (VU) och hedblomster (VU). Den enda registrerade rödlistade svampen är hedröksvamp (NT). Tio av de rödlistade arterna är insekter, däribland backvisslare (VU) vars svenska utbredning är begränsad till sydöstra Skåne, och mindre purpurmätare (NT). Bland fågelarterna finns ett högt antal observationer för änder, ejder, vadare, måsar, trutar och tärnor. Bland observationer av ovanliga fåglar kan nämnas fältpiplärka (EN), kungsfiskare (VU), svart röstjärt (NT) och rosenfink (NT). I området finns även observationer av sandödla (VU), strandpadda (NT) och utter (NT). Området ingår i ett viktigt kärnområde för hasselmus (LC).

Ekologiska samband

Området är en del av en sammanhängande opåverkad kuststräcka med viktiga spridningssamband längs kusten. Området ingår i värdetrakt för gräsmarker med spridningssamband till Bäckhalladalen i väster och längs kusten i norr. Tommarpaån är en limnisk värdetrakt och spridningslänk i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt hävd av betesmarkerna och inga ingrepp i strandmiljön. Røjning av allt för tät igenväxning, i synnerhet i och kring rikkärret.

Status

- Delar ingår i Natura 2000-område Gladsaxhallar och Tobisviksheden SE0420206 (2004).
- Norra delen är av riksintresse för naturvärden, Kusten Stenshuvud-Vik-Simrishamn (2000).
- Stora delar är landskapsbildsskyddsområde, Östersjöns kust (1974).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Åhus-Simrishamn-Vik med Stenshuvud-Verkeån (2016).
- Hela området är av riksintressen med geografiska bestämmelser, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus (1987).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Bevarandeplan för Natura 2000-området Gladsaxhallar och Tobisviksheden SE0420206.

- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olofsson, P. 2017. Tillståndet för fältpiplärka i Skåne och Halland under 2017. Rapport 2017:32, Länsstyrelsen Skåne.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.
- Stenberg, M., Nyström, P., Ekdahl, B & Hertonsson, P. 2021. Grodor ur ett skånskt perspektiv. Rapport 2021:27, Länsstyrelsen Skåne.
- VISS. 2022. Tommarpsån. MS_CD: WA88611708VISS EU_CD: SE615816-139496. VattenInformationssystem Sverige hemsida.

SIM013 Torups ängar och Bolen (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som motiverat Natura 2000-område. Torups ängar var inte uppmärksammade i naturvårdsprogrammet 1996 medan Bolen gavs klass 2.

Beskrivning

Ett relativt flackt, blockrikt område med igenvuxen trädrik betesmark. Torups ängar ligger i en sluttningsszon där grundvatten ligger ytligt och flera partier med sumpskog breder ut sig. Inslag av äldre vidkroniga träd samt täta bestånd av avenbok och hassel vittnar om tidigare öppnare

karaktär. I norr ligger Bolen som är ett mer välkött skogsområde men som också har en hel del äldre träd och högstubbar. Klammersbäck rinner genom området.

Biotopvärden

Lövsumpskog, bokskog av fryletyp, bokskog av örtrik typ, ek-avenbokskog, alluviala lövskogar som tidvis är översvämmade.

Artvärden

Många naturvårdsarter och ett 50-tal rödlistade arter har noterats sedan 1990, t.ex. skogskorn (VU), småvänderot (VU), rosa lundlav (VU), oxtungssvamp (NT), korallticka (NT), prydnadsbock (NT), bokskogsrödbeck (VU), mindre hackspett (NT) och spillkråka (NT).

Ekologiska samband

Kärnområde i värdetrakt för ädellövsog i GI:s planeringsunderlag. Limnisk spridningslänk finns till Verkeån. Klammerbäcken är limnisk värdetrakt och spridningslänk.

Förutsättningar för bevarande

Bevara äldre träd, död ved och den varierade sammansättningen samtidigt som hydrologin inte påverkas negativt.

Status

- I väst ingår Natura 2000-området Torups ängar SE0420246 (2004).
- Längs Klammerbäcken ingår Natura 2000-området Klammersbäck-Torup SE0420245 (2004).
- Liten del ingår i vattenskyddsområde Ravlunda (Torup 1:1).
- Det finns tre skogliga biotopskyddsområden, 2008:244, 2000:254 & 1999:263.
- Hela området är av riksintresse för naturvärden, Verkeån med dalgång (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Åhus-Simrishamn-Vik med Stenshuvud-Verkeån (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus (1987).
- Strandskydd längs vattendragen (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2006. Fiskar och fiske i nio Österlenår. Österlens vattenvårdsförbund.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2017. Bevarandeplan för Natura 2000-området Torups ängar SE0420246.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Klammersbäck-Torup SE0420245.

- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.
- VISS. 2022. Klammersbäck. MS_CD: WA14239288 VISS EU_CD: NW617647-139740. VattenInformationssystem Sverige hemsida.

SIM014 Rörums backar och Rörums södra å (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har motiverat Natura 2000-område och naturreservat. Rörums södra å är utpekad som regionalt särskilt värdefullt vatten inom miljökvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag. Området var även med som klass 2 i det förra regionala naturvårdsprogrammet från 1996.

Beskrivning

Det storslagna och böljande landskapet vid Rörum är huvudsakligen uppbyggt av isälvsavlagrat material, mestadels sand och finare fraktioner. De mjuka kullarna, som till största delen består av betesmarker, är präglade av människans betesdjur och av periodvis återkommande åkerbruk under århundradena. Landskapet söder om Rörum består av starkt kuperade betesbackar kring Rörums södra å. I ån finns vattenfall med skärningar i den kambriska sandstenen. Den slingrande åströmfåran kantas av alridåer i de nedre delarna och av bokskog i de övre. Vattenkvarnen Sträntemölla är känd från 1300-talet. Dess välbevarade byggnader är uppförda på 1700- och 1800-talen i tegel, korsvirke och gråsten. Uppströms Sträntemölla finns uppdamda vattenfall vid

Forsemölla. Här häckar både forsärla och strömstare. Marken är belägen på ett större område med issjösediment, mest grovmo som i de västra delarna är blockrik. Vid Lerhögarna i väster tar sandigmoig morän vid och öster om ån finns ett mindre parti med glacial fingera. Markerna är öppna med spridda trädungar med bland annat tall, ek, bok, björk och al. I buskskiktet förekommer en, hagtorn och nypon, bitvis ganska rikligt. Floran på de torra backarna består bl.a. backsippa, grådådra, gullviva och darrgräs. Här finns också en riklig förekomst av sandödlor.

Biotopvärden

Omfattande gräsmarker med lång hävdkontinuitet och varierade markförhållanden med främst torra backar. Förekomst av ädellövskog och dungar med värdefulla strukturer och substrat. Vattendraget har värdefulla limniska miljöer.

Artvärden

Ett stort antal naturvårdsarter varav ett 80-tal rödlistade arter är noterade sedan 1990. Här finns bl.a. stor sandlilja (EN), backsippa (VU) och småvänderot (VU), trådvaxskivling (VU), svartnande narmusseron (VU), månhornsbagge (VU), stäppögonvivel (VU), humlepälsbi (EN), sandödlor (VU), mindre hackspett (NT) och spillkråka (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värde-trakt för ädellövskog med spridningssamband till ädellövskogar vid Gyllebo och Stenshuvud nationalpark. Området ingår också i värde-trakt för gräsmark i GI:s planeringsunderlag, med kort avstånd till flera mindre gräsmarker. Rörums södra å är limnisk värde-trakt och spridningslänk.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan kvävepåverkan på betesmarkerna. Bevara gamla träd och död ved. Bevara alridåer, ingen negativ påverkan på vattenkemi, morfologi och hydrologi i vattendraget samt viktigt med nära naturlig flödesregim.

Status

- I väst ingår Natura 2000-området Sträntemölla SE0420133 (2004).
- I väst ingår naturreservat Sträntemölla-Forsemölla (2013).
- Stora delar är av riksintresse för naturvården, Kusten Stenshuvud-Vik-Simrishamn (2000).
- Stora delar är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Åhus-Simrishamn-Vik med Stenshuvud-Verkeån (2016).
- I sydost ingår ett naturvårdsavtal NVA Ramnakulla 1:1 (2014-2064).
- Nordöstra delen är vattenskyddsområde, Rörum (2005).
- Stora delar är landskapsbildsskyddsområde, Östersjöns kust (1974).
- Rörums södra å är utpekad som regionalt särskilt värdefullt vatten inom miljö kvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- Strandskydd (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2006. Fiskar och fiske i nio Österlenår. Österlens vattenvårdsförbund.
- Ekologgruppen i Landskrona. 2017. Bottenfauna i Österlenår 2017. Österlens vattenråd.
- Ekologgruppen i Landskrona. 2018. Bottenfauna i Österlenår 2018. Österlens vattenråd.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2013. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Sträntemölla-Forsemölla.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Bevarandeplan för natura 2000-området Sträntemölla SE0420133.
- Länsstyrelsen Skåne. 2021. Beslut om utökning av geografisk utbredning och ändrade föreskrifter för naturreservatet Sträntemölla-Forsemölla. Bilaga 2 skötselplan.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Molander, M. 2010. Inventering av dyngbaggas som omfattas av åtgärdsprogram i östra Skåne 2009. Länsstyrelsen Skåne.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.
- Stenberg, M & Åbjörnsson, K. 2014. Biotopkartering av Rörums Södra å 2012. Naturvärden och behov av restaureringsåtgärder. Rapport 2014:36, Länsstyrelsen Skåne.
- VISS. 2022. Rörums Södra å. MS_CD: WA87626718 VISS EU_CD: SE616782-139689. VattenInformationssystem Sverige hemsida.

SIM015 Impan (klass 2)

Foto: Mona Persson/Länstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har motiverat Natura 2000-område och naturreservat. I naturvårdsprogrammet 1996 var den breda naturvärdesbedömningen klass 3 men områdets biologiska värden har uppvärderats sedan dess.

Beskrivning

Sandstenen går i dagen på flera ställen i området och här finns en 15 meter hög förkastningsbrant i underkambrisk sandsten. Området har under 1500-talet till 1700-talet och åter på 1900-talet påverkats av gruvdrift för bland annat blyglans och fältspat. Stenhällarna har gjort att området inte har odlats upp utan använts för bete under mycket lång tid. En artrik torrängsvegetation har utvecklats med enstaka buskar och träd, främst nedanför branten. De torra hedarna utgörs av fårsvingelhed med arter som backtimjan, gråfibbla, ljung, backsippa, knippfryle, jordtistel, jungfrulin, käringtand och solvända. På kalkrikare partier finns bland annat ängshavre och axveronika. Delar av området är dock gödselpåverkat med mer trivial flora. Lövgroda förekommer i området och grottor i branten utgör en viktig övervintringslokal för fladdermöss, bl.a. för Natura 2000-arten barbastell.

Biotopvärden

Torra hedar, kalkgräsmarker och artrika stagg-gräsmarker.

Artvärden

Flera naturvårdsarter och 16 rödlistade arter är noterade från området sedan 1990, bland annat backsippa (VU), glansbräken (NT), solvända (NT), axveronika (NT), backtimjan (NT), jordtistel (NT) och grönfink (EN). Barbastell (NT) förekommer i området.

Ekologiska samband

Området ingår i värdetrakt för gräsmarker i GI:s planeringsunderlag, med spridningssamband till andra viktiga gräsmarker som t.ex. Bäckhalladalen i norr.

Förutsättningar för bevarande

Goda genom naturreservatet. Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan.

Status

- Nordvästra delen ingår i Natura 2000-område Impan SE0420288 (2004).
- Området ingår i naturreservatet Impan (2004).
- I en liten del av området gäller tillträdesförbud under hela året.
- Nordvästra delen är vattenskyddsområde, Gladsax 6:13 och Gröstorps 11:5 (1974).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2004. Bildande av naturreservatet Impan.
- Länsstyrelsen Skåne. 2004. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Impan.
- Länsstyrelsen Skåne. 2011. Inventering av Barbastell i Skåne 2007–2009. Rapport 2011:10.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Impan SE0420288.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.

SIM016 Karlaby ängar (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har uppmärksammats i det kommunala naturvårdsprogrammet. Området ingick inte i det regionala naturvårdsprogrammet från 1996.

Beskrivning

Mellan Karlaby och Örnaberga finns ett svagt kuperat landskap med ett småskaligt jordbruk och ett stort antal betesmarker inramade av stengärdsgårdar. Trots omfattande utdikning återstår en hel del våtmarker centralt och söder av området i den del som kallas för Karlabymossen. Den består av flera extremrikkärr med arter som majviva och småvänderot i fältskiktet. I norr ligger Norremosse, även den bestående av extremrikkärr, med växter som majviva och slätterfibbla. På torrare partier finns torrängsflora med bland annat backsippor. Småvatten är miljö för bland annat lövgroda och större vattensalamander. Området har också ett rikt fågelliv med storspov, enkelbeckasin, stenskvätta, buskskvätta och törnskata.

Biotopvärden

Torra hedar, artrika stagg-gräsmarker, rikkärr, artrika torra-friska låglandsgräsmarker.

Artvärden

Området har många naturvårdsarter och ett 40-tal rödlistade arter rapporterade sedan 1990. Bland dessa kan nämnas 20 arter kärlväxter t.ex. majviva (NT), svinrot (NT), backsilja (VU), småvänderot (VU), backsippa (VU) och plattsäv (VU). Här finns också två kalkkärrssnäckor, kärrpuppsnäcka (NT) och Natura 2000-arten kalkkärrgrynsnäcka (NT). Bland de rödlistade fåglarna kan nämnas storspov (EN) och tofsvipa (VU).

Ekologiska samband

Området ingår i värde-trakt för gräsmarker i GI:s planeringsunderlag, med spridningssamband till bland annat Bäckhalladelen. Limniska spridningslänkar till Tommarpaån via Kippabäcken och till Oderbäcken.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan eller dikning. Røjning av sly i rikkärrsytor.

Status

- Strandskydd (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.

SIM017 Svinaberga (klass 2)

Foto: Patrik Celanders/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har uppmärksammats i det kommunala naturvårdsprogrammet. Området ingick i det regionala naturvårdsprogrammet från 1996 med en annan avgränsning som då bedömdes som klass 3.

Beskrivning

Utanför Södra Mellby ligger denna dalgång med betesmarker, alsumpskog och dungar av ädellövskog med bl.a. ek, lind och hassel. I sluttningarna finns källor där kalkrikt vatten sipprar fram och ger upphov till en rik flora. En stor del av lövskogarna i området består av äldre och ibland trädklädda betesmarker som befinner sig i olika stadier av igenväxning. Här och var finns grova, vidkroniga träd. Markerna som ännu betas är delvis steniga, fuktiga och buskrika. Mycket av betesmarkerna har påverkats negativt av gödsling. Långbensgroda har rapporterats från området men det är oklart om den finns kvar.

Biotopvärden

Naturbetesmarker, svämlövskogar och småvatten.

Artvärden

51 rödlistade arter har noterats i området sedan 1990. 41 av de rödlistade arterna är fåglar, däribland blå kärrhök (NT), mindre hackspett (NT), buskskvätta (NT), raphöna (NT), grönsångare (NT) och grönfink (EN). Sex av de rödlistade arterna är växter, bl.a. kösa (NT), kustdaggkåpa (VU) och kärrjohannesört (NT). Bokvårtlav (NT) är den enda rödlistade laven som har rapporterats från området. Två rödlistade insekter har noterats: violettekantad guldinge (NT) och nattsländan *Crunoecia irrorata* (VU). Långbensgroda (NT) har åtminstone tidigare funnits i området.

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för ädellövskog, samt ek/ädellövträd i öppna landskap i GI:s planeringsunderlag. Dalgången har kontakt med både Stenshuvudområdet och de stora lövskogsområdena i väster. Funktionen som spridningskorridor för sällsynta och hotade arter är därför stor. Limnisk spridningslänk till havet.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödsling och bevarande av gamla träd och död ved.

Status

- Hela området är landskapsbildsskyddsområde, Östersjöns kust (1974).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Åhus-Simrishamn-Vik med Stenshuvud-Verkeån (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus (1987).
- I söder finns ett skogligt biotopskyddsområde, 1997:95.
- Strandskydd (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.

SIM018 Kusten mellan Baskemölla och Stenshuvud (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden har medfört riksintresse för naturvård. Området hade klass 2 även i detta förra regionala naturvårdsprogrammet från 1996.

Beskrivning

Kusten mellan Baskemölla och Stenshuvud är varierad med många olika naturtyper. Stranden varierar mellan sandstrand i norr och klipphöllar i söder. Prästens badkar är en känd geologisk formation söder om Viks fiskeläge. Här finns flera hållkar som är viktiga för bl.a. strandpadda och grönläckig padda. Innanför stranden vidtar betesmarker, sandhedar och buskmarker. Kustslätten är i norra delen skogsklädd. Kalkrikt grundvatten mynnar ut i strandslutningen och ger upphov till rikkärr med bl.a. majviva, tätört, ängsvädd och en värdefull mossflora. I Tjörnedala, som ägs av stiftelsen Skånska landskap, finns ädellövskog och betesmarker.

Biotopvärden

Biotopvärdena är främst knutna till torra hedar, låglandsgräsmarker med inslag av rikkärr och lövsumpskog. Längs stranden finns även hållmarker med hållkar och havsstrand.

Artvärden

Området har många naturvårdsarter med hela 119 registrerade rödlistade arter sedan 1990 (2020). Bland dessa kan nämnas 28 kärlväxter med flertalet knutna till öppna gräsmarker, t.ex. stor sandlilja (EN), borstsäv (EN) och martorn (VU). Här finns också 17 insekter varav flertalet lever i torra gräsmarker, t.ex. månhornsbagge (VU), mjölfly (EN) och kardvaddsknölfly (VU). Övriga rödlistade arter är främst fågelarter som är mer eller mindre regelbundna samt flera grod- och kräldjur som sandödlan (VU), gröNFLäckig padda (VU), strandpadda (NT) och långbensgroda (NT).

Ekologiska samband

Viktigt stråk längs kusten med torra hedar och strandmiljöer. Området ingår i värdetrakt för gräsmarker med spridnings samband till Stenshuvud i norr, Sträntemölla i väst och Bäckhalladalen i syd. I norr ingår området i värdetrakt för ädellövskog, med spridningsmöjligheter till de sammanhängande ädellövskogarna vid Stenshuvud. Rörums södra å utgör limnisk värdetrakt och spridningslänk i GI:s planeringsunderlag. Ytterligare limniska spridningslänkar finns i form av Oderbäcken.

Förutsättningar för bevarande

Ingen mer byggnation längs kusten. Fortsatt hävd på betesmarker och slåtterängar. Rövning av igenväxningsvegetation.

Status

- Området är av riksintresse för naturvärden, Kusten Stenshuvud-Vik-Simrishamn (2000).
- Området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Åhus-Simrishamn-Vik med Stenshuvud-Verkeån (2016).
- Området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus (1987).
- Området tillhör landskapsbildsskyddsområdet Östersjöns kust (1974).
- I söder ingår delar av Tjörnedala strövområde.
- Området runt Rörums Södra å är vattenskyddsområde, Rörum (2005).
- Strandskydd längs havets strandlinje (upp till 300 meter) och längs ån (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2006. Fiskar och fiske i nio Österlenår. Österlens vattenvårdsförbund.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.

- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Marktorp, J. 2013. Biologisk mångfald i Tjörnedala – ett arv av den historiska markanvändningen. Växtinventeringar, kart- och arkivstudier. Högskolan Kristianstad.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.
- Skånska landskap. 2021. Informationsblad Tjörnedala strövområde. Skånska landskaps hemsida.
- Stenberg, M & Åbjörnsson, K. 2014. Biotopkartering av Rörums Södra å 2012. Naturvärden och behov av restaureringsåtgärder. Rapport 2014:36, Länsstyrelsen Skåne.
- VISS. 2022. Rörums Södra å. MS_CD: WA87626718 VISS EU_CD: SE616782-139689. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

SIM019 Äsperöd (klass 2)

Foto: Christer Persson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har motiverat naturreservat. Området hade samma klassning i naturvårdsprogrammet 1996.

Beskrivning

Ett varierat landskap med omväxlande skogspartier, fruktodlingar och odlingsmarker. Delar av området är skyddat som naturreservat (Esperöds naturreservat). Här finner man näringsrik ädellövskog, buskrika marker och ett par smådammar med bl.a. långbensgroda och större

vattensalamander. I buskmarkerna trivs hasselmusen och på sandigare partier finner man sandödla.

Biotopvärden

Här finns främst värden knutna till ädellövskog med inslag av gräsmarker då området tidigare har varit betydligt mer öppet och beteshävdad.

Artvärden

I området finns många naturvårdsarter varav 97 rapporterade rödlistade arter sedan 1990. Hela 24 av dessa är kärlväxter med t.ex. plattsäv (VU), rödsäv (VU) och ekorrsvingel (EN). Tre rödlistade lavar och sex svampar med bland annat skrift-skärelav (EN). Sju rödlistade insekter är rapporterade bland annat bokskogslöpare (VU). Hela fem rödlistade fladdermöss finns i området, bl.a. sydpipistrell (VU). Både sandödla (VU) och långbensgroda (NT) har rapporterats.

Ekologiska samband

Området ingår i större värdestrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag, med närliggande sammankopplade ädellövskogar i söder vid Stenshuvud nationalpark.

Förutsättningar för bevarande

Goda för naturreservaten. Rójning av allt för tät igenväxningsvegetation. Bevarande av gamla träd och död ved.

Status

- I området ingår naturreservatet Esperöd (2002).
- Stora delar är av riksintresse för naturvården, Kusten Stenshuvud-Vik-Simrishamn (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Åhus-Simrishamn-Vik med Stenshuvud-Verkeån (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus (1987).
- Hela området är landskapsbildsskyddsområdet Östersjöns kust (1974).
- I väst finns ett naturminne i form av en jätteek, Äsperöd (2019).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).

Referenser

- Andersson, S. 2020. Diversitet av amfibier och förhållandet mellan gruppens reproduktiva framgång och evertebrater knutna till dammar. Högskolan i Halmstad.
- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Loman, J. 2009. Inventeringar av långbensgroda i skånska dammar 2008-09. Rana konsult.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.

- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Beslut om ändrad geografisk utbredning av och ändrade föreskrifter för naturreservatet Esperöd. Bilaga 4 Skötselplan.
- Länsstyrelsen Skåne. 2019. Beslut om bildande av naturminne på fastigheten Äsperöd 1:30.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.

SIM020 Maglehems ora (klass 2)

Foto: Johan Johnmark/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Äldre bok- och tallskog med höga biotop- och artvärden.

Beskrivning

Mellan Drakamöllans naturreservat och Ravlunda militära övningsfält växer en äldre bokskog på sandig mark med inslag av planterad tallskog. Skogen är relativt välskött med pelarbokskog men här finns även inslag av högstubbar och död ved. Markförhållandena är torra och här finns förutsättningar för en speciell och artrik markflora och fauna. I området förekommer bland annat skogsveronika. Flera hotade svampar är kända från området.

Biotopvärden

Bokskog på sandig mark med hedartade vegetationstyper.

Artvärden

Ett stort antal naturvårdsarter varav 28 rödlistade arter har påträffats i området sedan 1990. Bland dessa kan nämnas de hotade arterna skogsveronika (NT), bokvårtlav (NT), brunringad fjällskivling (VU), fransig stjälkroksvamp (EN), tvåfärgsnopping (VU), skivsopp (EN), violgubbe (VU) och fläckfingersvamp (VU). Fåglar som spillkråka (NT), entita (NT) och talltita (NT) förekommer i området.

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Bevara äldre träd och förekomst av död ved.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvården, Verkeån med dalgång (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Åhus-Simrishamn-Vik med Stenshuvud-Verkeån (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.

SIM021 Gislövs stjärna och Glimmingehallar (klass 2)

Foto: Ann-Sofie Pellas/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har motiverat bildande av naturreservat för del av området. Den bredare naturvärdesbedömningen i det regionala naturvårdsprogrammet från 1996 var också klass 2.

Beskrivning

Mitt på slätten, strax väster om Gislöv, finns ett större naturområde med naturbetesmarker och rika ädellövlundar. Området ligger invid en isolerad urbergshorst med tunt jordlager. Större delen upptas av betesmarker med torrängar och hållmarksvegetation. Här förekommer enstaka träd och buskar, främst nypon, hagtorn och fläder. I söder finns två skogspartier med ek-hasselskog av stort värde. I området finns också flera spår av stenbrytning. Här finns också flera småvatten som hyser en rik groddjursfauna med bl.a. klockgroda och lövgroda. I området finns även rikkärr med bl.a. kärrjohannesört, majnycklar och större blåsnäcka.

Biotopvärden

Värdefull ädellövsskog med viktiga strukturer och substrat samt naturbetesmarker med varierade markförhållanden och flera olika vegetationstyper däribland rikkärr.

Artvärden

Ett mycket stort antal naturvårdsarter och närmare 100 rödlistade arter är påträffade sedan 1990 med huvudparten knutna till gräsmarkerna. Av dessa är 24 kärlväxter, bland annat plattsäv (VU), borstsäv (EN), blågrönt mannagräs (VU), backsippa (VU), källfräne (VU), hedblomster (VU), småvänderot (VU), krypfloka (VU) och backsilja (VU). Här finns tre rödlistade svampar, bland annat brunluddig roting (VU). Tre rödlistade insekter har påträffats, bland annat

backvisslare (VU som i Sverige endast förekommer i sydöstra Skåne. Flertalet rödlistade arter i området är fågelarter.

Ekologiska samband

Området är omgärdat av odlingslandskap men har spridningsstråk mot kusten för gräsmarksarter. Området ingår i värdetrakt för ädellövträd i öppna landskap i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödsling och bibehållen kontinuitet i lundmiljön med bevarande av äldre träd och död ved.

Status

- Naturreseptat Gislövs stjärna (2017) utgör en del av området i söder.
- Hela området är av riksintresse för naturvården Kustområdet Nybrostrand – Simrishamn (2000).
- Strandskydd (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Skåne. 2017. Bildande av naturreseptatet Gislövs stjärna.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.

SIM022 Simrishamns kustnära havsområde (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Grunt kustområde med värdefulla marina biotoper och höga artvärden. Delar av området ingår i befintliga naturreservat som sträcker sig ut i havet.

Beskrivning

Havsmiljön längs kusten karaktäriseras av en öppen kustlinje utan öar. Både rena sandstränder och steniga stränder förekommer. Objektet utgörs av grunda kustnära miljöer från strandlinjen ner till 10 meters djup. I norr och söder dominerar grunda, sandiga havsbottnar. Däremellan finns områden med klippor och stenbotten där makroalger kan växa på det hårda substratet. På dessa bottenar förekommer även blåmussla. Däremellan finns mindre sandbottenar utan vegetation. Att kusten är så exponerad gör att sand och finare material på havsbotten ständigt flyttas om. Därför är det svårt för växtlighet att etablera sig här. På de steniga bottenarna växer makroalger och bland dessa kan en del fisk och andra djur leva. Bland annat torsk och skrubbskädda förekommer i kommunens kustvatten. Ålgräs förekommer endast sparsamt längs kusten. Däremot hittas en hel del fintrådiga alger som påväxt, framför allt vid vattendragsmynningar. Knubbsäl och gråsäl observeras regelbundet. Ålabodrevet strax norr om Simrishamn är en viktig rast och födosöklokal för flyttfåglar samt för stationära fåglar.

Biotopvärden

Grunda kustvatten med både hårbottenar och mjukbottenar. Ålgräs förekommer i området.

Artvärden

Bland de rödlistade arterna i området finns ålgräs (VU) och torsk (VU). Området är också viktigt för födosökande och rastande fåglar och här förekommer bl.a. kentsk tärna (NT), gravand (NT) och ejder (EN).

Ekologiska samband

Att de grunda, kustnära havsmiljöerna har en god ekologisk status är en förutsättning för att resten av havsområdet ska ha en god produktion. Flera viktiga vattendrag mynnar ut längs kusten t.ex. Tommarpaån, Rörums södra å, Rörums norra å, Klammersbäcken, Verkaån och Julebodaån.

Förutsättningar för bevarande

Ingen ytterligare påverkan på vattenkvalitet eller bottenmiljöer.

Status

- Större delen av kuststräckan är helt oskyddad (så när som på strandskyddet).
- Mindre delar ingår i naturreservaten: Mälarhusen (2003), Sandby backar (2013), Simris strandängar (2005), Skansen (2008), Stenshuvud (2003) samt Haväng och Vitemölla strandbackar (2013).
- Mindre delar ingår i Natura 2000-område: Simris strandängar SE0420129 (2004), Stenshuvud SE0420134 (2004) och Ravlunda skjutfält SE0420240 (2004).
- Mindre delar ingår i Stenshuvud nationalpark (1986).
- Stora delar är av riksintresse för naturvården, Kustområdet Simrishamn-Nybrostrand (2000), Kusten Stenshuvud-Vik-Simrishamn (2000) och Verkeån med dalgång (2000).
- Stora delar är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn (2016) och Kuststräckan Åhus-Simrishamn-Vik med Stenshuvud-Verkeån (2016).
- Stora delar ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus (1987).
- Strandskydd längs stora delar av strandlinjen (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2020. Grön infrastruktur i Skåne – nulägesbeskrivning 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, P. 2005. Inventering av ålgräsängar längs Skånes kust. Länsstyrelsen Skåne.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun. Simrishamns kommun. 2020. Havspan och kustzonsanalys fördjupning av översiktsplanen för Simrishamns kommuns havsområde.

- VISS. 2022. Sandhammaren-Simrishamn & V Hanöbuktens kustvatten. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

SIM023 Klammersbäck (klass 2)

Foto: Gabrielle Rosquist / Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har motiverat Natura 2000-område och naturreservat. Området består av både öppna och trädklädda betesmarker och sandstäpp med en artrik och skyddsvärd flora. Vattendraget Klammersbäck har limniska värden.

Beskrivning

Området består av omväxlande öppen och trädklädd betesmark som genomkorsas av vattendraget Klammersbäck. Längs bäcken växer klubbalkskog, som till större delen är betespåverkad, med små partier bland- och barrskog. Den öppna betesmarken är till knappt hälften starkt kulturpåverkad. En del av kulturbetesmarken är av bergven-rödsyra-typ och intressant för bl.a. den dynglevande insektsfaunan. De trädklädda delarna består i stort sett av naturbetesmarker med undantag för vissa mindre partier där röjgödslingseffekt syns och där igenväxningen gått långt (björkdominerade skogsdungar med inslag av ek, tall, nypon och slån). I de torraste av de öppna partierna i betesmarken finner man inslag av sandstäpp och en riklig förekomst av sandnejlika. Mindre delar av området är planterade med tallskog.

Biotopvärden

Öppna och trädklädda betesmarker med inslag av sandstäpp och bäcken Klammersbäck samt omgivande svämlövskog.

Artvärden

I området har 75 rödlistade arter noterats sedan 1990. 20 rödlistade kärlväxter har noterats, däribland sandnejlika (VU), stor sandlilja (EN), grådådra (NT), hedblomster (VU) och tofsäxing (EN). Grå ladlav (CR) har noterats i området liksom 11 rödlistade svampar, däribland stor diskroksvamp (EN), naveljordstjärna (EN) och säckjordstjärna (EN). 30 rödlistade insekter har rapporterats i området, däribland smal frölöpare (NT), fyrfläckig dyngbagge (EN), månhornsbagge (VU), humlekortvinge (NT), mosshumla (NT), stäppsalm (VU), mjölfly (EN), streckhedspinnare (VU) och rödlätt lövmätare (NT). 11 rödlistade fågelarter har noterats men utgörs främst av förbiflygande arter men bl.a. gulspurv (NT), spillkråka (NT) och stare (VU) förekommer i området. Sandödlan (VU) har också noterats.

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för gräsmark och sandmark, med spridningssamband till Ravlundafältet. Området ingår i värdestrakt för ädellövskog och spridningssamband för arter knutna till ädellövträd finns längs Klammerbäcken till ädellövsmiljöerna vid Torup och Bolen. Klammerbäck är en limnisk värdestrakt och spridningslänk i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd och återkommande markstörningar för att gynna sandlevande arter. Naturreservatet ger goda förutsättningar för bevarande.

Status

- Området ingår i naturreservatet Haväng och Vitemölla strandbackar (2013).
- Området ingår Natura 2000-området Klammersbäck SE0420238 (2004).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Verkeån med dalgång (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Åhus-Simrishamn-Vik med Stenshuvud-Verkeån (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus (1987).
- Området ingår i Vitemölla strövområde.
- Strandskydd längs Klammerbäck (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2006. Fiskar och fiske i nio Österlenår. Österlens vattenvårdsförbund.
- Länsstyrelsen Skåne. 2013. Beslut om bildande av naturreservatet Haväng och Vitemölla strandbackar.
- Länsstyrelsen Skåne. 2013. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Haväng och Vitemölla strandbackar.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Klammersbäck SE0420238.

- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Molander, M. 2010. Inventering av dyngbaggas som omfattas av åtgärdsprogram i östra Skåne 2009. Länsstyrelsen Skåne.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- SandLife. 2014. Restaureringsplan för Natura 2000-området Klammersbäck, SE0420238 samt delområde Vitemölla inom Natura 2000-området Verkeåns dalgång, SE0420075, båda i Simrishamns kommun.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.
- Sjöholm, C. 2009. Sand, sol och skalbaggar - En inventering av Klammersbäckes betesmarks skalbaggsfauna.
- Sjöholm, C. 2010. Skalbaggar på en slänt - En inventering av sandstäppsmiljö i Klammersbäckes betesmark.
- VISS. 2022. Klammersbäck. VattenInformationsSystem Sveriges hemsida.

SIM024 Brösarps södra backar (klass 2)

Foto: Patrik Celander/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har motiverat riksintresse för naturvården och för norra delen Natura 2000-område och naturreservat. Området bedömdes tillsammans med ett större område som klass 1 i den bredare värderingen av naturvärden i naturvårdsprogrammet 1996. Den

begränsande arealen, få kända hotade arter och bitvis trivialare marker än delen i Tomelilla motiverar idag klass 2.

Beskrivning

Öster om Brösarp består landskapet av mäktiga mo- och sanddominerade, kalkhaltiga avlagringar från istiden, som bygger upp det öppna betade backlandskapet. Strax söder om rastplatsen vid väg 9 mellan Brösarp och Ravlunda ligger några naturbetesmarker i en kuperad terräng.

Området som ingår Simrishamns kommun är relativt litet och den stora andelen av Brösarps södra backar tillhör Tomelilla kommun (se beskrivning för Tomelilla kommun). Stora delar av området består av torra betesmarker på kullar med riklig förekomst av gullviva, men även arter som sommarfibbla, backtimjan och trift återfinns. Sandblottor finns främst i backarna i norr och öst. En del av backarna, främst i söder, är buskrika. Fuktiga öppna betesmarker förekommer bitvis i de lägre delarna av området också. Längst ner i söder finns mer näringspåverkade marker och trivialare flora så som gåsört, hundäxing och skräppor. Enstaka vidkroniga solbelysta träd förekommer av bl.a. ask bok och ek.

Biotopvärden

Kuperade naturbetesmarker med lång hävdkontinuitet och varierade markförhållanden som ger förutsättningar för olika vegetationstyper.

Artvärden

I detta begränsade område som tillhör Simrishamn kommun är endast fem rödlistade arter noterade sedan 1990, men ett större antal rödlistade arter finns rapporterade på andra sidan kommungränsen i norr. Sannolikt finns det fler naturvårdsarter att upptäcka i området. Av de noterade rödlistade arterna är fyra kärlväxter, kustdaggekåpa (VU), sommarfibbla (NT), backtimjan (NT) och ask (EN). Den femte arten är fjärilen ängsmetallvinge (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i större värdestrakt för gräsmarker och sandmarker i GI:s planeringsunderlag, med tydliga spridningssamband längs Verkeån till bland annat Brösarps norra backar och Ravlundafältet. Limniska spridningslänkar finns till Verkeån.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan. Røjning av igenväxningsvegetation. Störning av markskiktet för att skapa sandblottor för att gynna sandlevande arter.

Status

- Norra delen ingår i Natura 2000-område Verkeåns dalgång SE0420075 (2004).
- Norra delen ingår i naturreservatet Verkeån, delområde 1 (1975).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Verkeån med dalgång (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Åhus-Simrishamn-Vik med Stenshuvud-Verkeån (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus (1987).
- Strandskydd längs vattendraget i söder (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Hansson, S-Å & Jeppson, M. 2005. Gasteromyceter i östra Skånes sandstappsområden - en sammanfattning av elva års inventeringsarbete. Svensk Mykologisk Tidskrift 26 (2): 61–83.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1985. Fastställande av skötselplan för Verkeåns naturreservat, delområde 1.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2004. Ändring av skötselplan för naturreservatet Verkeån, delområde 1.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-området Verkeåns dalgång SE0420075.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.

SIM025 Skansen och Simris norra strandängar (klass 2)

Foto: Ann-Sofie Pellas/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har motiverat kommunalt naturreservat för den norra delen. I det regionala naturvårdsprogrammet från 1996 var klassningen också 2 för södra delen av området.

Beskrivning

Inne i Simrishamnstättort ligger det kommunala naturreservatet Skansen som sträcker sig mellan bebyggelsen och havet i öst. Skansen är en gammal naturbetesmarkrest med varierande natur av hållmark, torräng och fuktigare stråk. I området går på sina ställen sandstenar i dagen och här finns stenblock med hållristningar från bronsåldern. I den östra delen ligger ett stort fyrkantigt stenblock med okänt ursprung, som kallas för Tjyvastenen. Området hyser flera rödlistade kärlväxter som t.ex. ekorrsvingel, rödlånke och vattenväxten krypfloka. Även orkidén göknycklar kan hittas här. I dammarna finns bland annat lövgroda och klockgroda. Längs kusten finns värdefulla strandängar som söderut knyter samman med Simris strandängar. Här finns en värdefull kärlväxtflora med arter som krypfloka, källfräne och backsippa.

Biotopvärden

Torrängar, strandängar och våtmarker.

Artvärden

Ett 60-tal rödlistade arter har påträffats inom området sedan 1990, varav ca hälften är fåglar. Bland kärlväxterna kan nämnas ekorrsvingel (EN), krypfloka (VU), backsippa (VU) och källfräne (VU) och bland fjärilarna backvisslare (VU) och mindre purpurmätare (NT). Ett ovanligt fynd från området är videkärrglansmygga (DD).

Ekologiska samband

Området ingår i ett viktigt spridningsstråk med gräsmarker längs kusten.

Förutsättningar för bevarande

Beteshävd och röjning av igenväxningsvegetation.

Status

- Norra delen ingår i det kommunala naturreservatet Skansen (2008).
- Södra delen är av riksintresse för naturvärden, Kustområdet Simrishamn-Nybrostrand (2000).
- Södra delen ingår i landskapsbildsskyddsområdet, Östersjöns kust (1974).
- Södra kustremsan är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn (2016).
- Hela området är av riksintressen med geografiska bestämmelser, Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus (1987).
- Strandskydd längs strandlinjen i söder (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.

- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Simrishamns kommun. 2008. Bildande av naturreservatet Skansen i Simrishamns kommun.
- Simrishamns kommun. 2008. Skötselplan för naturreservatet Skansen.
- Simrishamns kommun. 2014. Natur på Österlen – Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun.